

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne**
 Nazwa w języku angielskim: **Contemporary deviant phenomena and subcultures**
 Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2026/2027**
 Kierunek studiów: **Pedagogika**
 Poziom studiów: **Studia I stopnia**
 Forma studiów: **Niestacjonarne**
 Profil: **praktyczny**
 Specjalność: **Resocjalizacja z kryminologią**
 Język wykładowy: **polski**
 Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**
 Opiekun przedmiotu: **dr hab. Rafał Czachor, prof. UJW**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

Kategoria	Wykład	Projekt /Laboratorium	Konwersatorium/ Ćwiczenia
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez uczelnię			10
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta			25
Forma zaliczenia			Zaliczenie na ocenę
Liczba punktów ECTS			1

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

CELE PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie zaawansowanej wiedzy z zakresu współczesnych zjawisk i subkultur dewiacyjnych
C2	Nabycie umiejętności identyfikacji określonych subkultur dewiacyjnych
C3	Kształtowanie postawy krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat współczesnych zjawisk i subkultur dewiacyjnych

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU

Z zakresu wiedzy:

PEU_W01	Student opisuje istotę, uwarunkowania i mechanizmy z zakresu współczesnych zjawisk i subkultur dewiacyjnych
---------	---

Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do identyfikacji określonych subkultur dewiacyjnych
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Student ma świadomość konieczności kształtowania postawy krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat współczesnych zjawisk i subkultur dewiacyjnych

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Ć 1	Zapoznanie z kartą przedmiotu i wymaganiami w związku z zaliczeniem przedmiotu. Kultura i kontrkultura.	2
Ć 2	Dewiacje – wybrane teorie wyjaśniające powstawanie zjawisk dewiacyjnych - teoria podkultur dewiacyjnych A. K. Cohena, koncepcja kultury warstw niższych W. B. Millera oraz teoria zróżnicowanych możliwości R. A. Clowarda i L. E. Ohlina	2
Ć 3	Subkultury – definicje, rodzaje, uwarunkowania, skutki, profilaktyka. Charakterystyka wybranych subkultur.	2
Ć 4	Analiza wybranej subkultury dewiacyjnej (elementy zewnętrzne i wewnętrzne), przykładowa konstrukcja (dyskusja grupowa)	2
Ć 5	Przygotowanie materiałów i pomocy do zaproponowanych projektów (dyskusja grupowa)	2
Razem		10

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Studium przypadku
2.	Prezentacje multimedialne
3.	Analiza mediów (film)

**METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, PEU_K01	Ocena zrozumienia przez studentów poprzez zadawanie pytań w czasie rzeczywistym, dotyczących analizowanego studium przypadku Ocena prezentacji końcowej, dotyczącej analizowanego studium przypadku i indywidualnego wkładu każdego studenta oraz efektywności pracy. Ocena z pisemnej analizy mediów.
P Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, , PEU_K01	Średnia ocena, obejmująca ocenę z odpowiedzi na pytania, dotyczące analizowanego studium oraz ocenę z prezentacji końcowej i pisemnej analizy mediów.

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

**KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nr PEU	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
PEU_W01 1	Student potrafi w stopniu podstawowym opisać elementarną terminologię w obszarze kontrkultury i dewiacji	Student potrafi w dobrym stopniu opisać elementarną terminologię w obszarze kontrkultury i dewiacji	Student potrafi w sposób pełny opisać elementarną terminologię w obszarze kontrkultury i dewiacji społecznych

	społecznych	społecznych zna i rozumie podstawowe rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości	zna i rozumie podstawowe rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości
PEU_U0 1	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności resocjalizacyjnej	Student dodatkowo potrafi wskazać sposoby ewaluacji działań
PEU_K0 1	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań opiekuńczo-wychowawczo-terapeutycznych w środowisku społecznym.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań opiekuńczo-wychowawczo-terapeutycznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej	Student dodatkowo potrafi wdrożyć zasadę indywidualizacji działań

LITERATURA PODSTAWOWA
1. Filipiak M., Subkultury młodzieżowe wczoraj i dziś, Tyczyn 2001. 2. Kita S., Dewiacja jako rezultat transmisji kultury dewiacyjnej, „Prace Naukowe Akademii i im. Jana Długosza w Częstochowie, Pedagogika”, 2011, 269-283. 3. Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży, Warszawa 2007. 4. Koldon B., Uwarunkowania i profilaktyka uczestnictwa młodzieży w subkulturach, „Resocjalizacja Polska” 2014, 6, 41-61. 5. Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 2000.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
1. Bąk T., Freganizm jako subkultura i zjawisko nowych wartości w zglobalizowanym świecie, „Edukacja Humanistyczna” 2014, nr 1 (30), 17-27, 2. Kawula S. Machel H., Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne, Gdańsk 2000. 3. Kotowski B., Język Bunt Tożsamość, Łódź 2016. 4. Kołodziejek E., Człowiek i świat w języku subkultur, Szczecin 2007. 5. Urban B., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000.
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU **Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne**

Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU: **PEDAGOGIKA**

Efekt uczenia się	Kod efektu kierunkowego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne
PEU_W01	K_W09	C1	Ć1-Ć5	1,2,3
PEU_U01	K_U02	C2	Ć1-Ć5	1,2,3
PEU_K01	K_K03	C3	Ć1-Ć5	1,2,3

